

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

4. Vbi secunda ratio principalis pro nostra conclusione ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

aliud existens in sacchore præter albedinẽ, dulcedinem nimirum esse rationem formalem adæquate constitutivam dulcis, quia non solum saccharum, sed quodcumque aliud subiectum, ubi reperitur constituit dulce.

51 Sed indivisibilitas secundum profunditatem est adæquata ratio formalis constitutiva superficiei in esse vnionis partium profundarum corporis, & hæc indivisibilitas secundum profunditatem reperitur connaturaliter non minus proprie in puncto, & in linea, ac in superficie; ergo si est adæquata ratio constitutiva vnionis partium corporis, punctum, & linea non minus proprie, ac superficies erunt vniones adæquate, & perfectæ partium profundarum corporis; sed non sunt tales: ergo neque in superficie erit ratio adæquata constitutiva vnionis, &c. talis indivisibilitas secundum profunditatem; ergo aliud est in ipsa superficie, ratione cuius, simul cum tali indivisibilitate, vt iam explicuimus nuper, constituatur adæquate superficies in esse vnionis perfectæ partium corporis, & defectu cuius linea, & punctum non vniunt adæquate, & perfectæ partes corporis: sed hoc non est aliud nisi ipsa latitudo continua superficiei; ergo ratione illius, & in quantum talis superficies est vnio partium corporis: at qui latitudo continua superficiei est divisibilis formaliter; ergo superficies in quantum divisibilis formaliter est vnio partium corporis; ergo est incompleta in quantum divisibilis formaliter.

52 Dices negationem illam divisibilitatis secundum profunditatem non esse eandem in linea, & puncto, ac in superficie, ac proinde posse superficiem esse vnionem ratione illius, & non lineam, & punctum.

53 Sed contra manifeste, quia quando adversarij aiunt negationem profunditatis, quæ est in superficie A, v. g. non esse eandem ac reperitur in linea, & puncto B, aut loquuntur de identitate individuali, & secundum numerum, aut de identitate secundum speciem; si loquuntur de identitate individuali impertinens est responsio, quia etiam negatio profunditatis quæ datur in superficie B, est distincta numero, & individualiter non solum à negatione profunditatis quæ est in linea, & in puncto, sed etiam ab indivisibilitate seu negatione profunditatis quæ est in superficie A, & nihilominus superficies B, est vnio quantitativa tam perfectæ, & adæquate partium corporis, sicut superficies A, & nullo modo possunt esse vniones perfectæ, & adæquate partium corporis linea, & punctum; ergo sola distinctio numerica, quæ datur inter indivisibilitatem lineæ, & inter indivisibilitatem superficiei A, non impedit quominus linea, & punctum sint vniones partium corporis sicut superficies A.

54 Alias etiam impediret in superficie B, quia vbi est eadem ratio formalis est idem effectus vel quasi effectus formalis tam positivus, quam negativus; v. g. quia posita albedine in Petro resultat album vt effectus formalis positivus, & datur expulsio nigredinis tanquam effectus negativus, vbiunque datur talis forma albedinis datur tam effectus positivus quam negativus; ergo si distinctio numerica à superficie A, impedit quominus punctum, & linea sint vniones corporis, etiam impediret talis negatio in superficie B, seu distinctio à superficie A, vt possit esse vnio corporis, sed non impedit in superficie B, nec se-

R. P. *Ildeph. de Penafiel Theol. Schol. Tom. I.*

quitur in illa negatio vnionis; ergo nec in puncto & linea sequetur negatio vnionis, quia sicut affirmatio est causa affirmationis, ita negatio est causa negationis; ergo impertinens est responsio de distinctio numerica, quia solum distinctio numerica non potest tam varios effectus causare, scilicet vt vna entitas sit vnio, alia vero non, nam posse esse, & non posse esse vnionem sunt quasi essentialiter diversi effectus, qui non solum distinctas numero formas, sed etiam differentes essentialiter exigunt.

Si autem adversarij loquantur de identitate secundum speciem, falsissima est solutio adversarij; nam negatio vel privatio totum esse suum sumunt essentialiter, & specificative, non à subiecto in quo sunt, sed à forma cuius negatio, & privatio sunt, v. g. tenebræ quæ sunt in homine, in arbore, in pariete, in aere, & in equo sunt eiusdem speciei, & nihilominus homo, paries, arbor, & aer non solum specie, sed plusquam genere differunt, & ratio est, quia lux, quæ est forma, cuius privatio sunt tenebræ est eiusdem speciei in homine, arbore, aere, & pariete; sed profunditas quam negant linea, & punctum per suam indivisibilitatem est eiusdem speciei cum profunditate, quam negat superficies per indivisibilitatem propriam; ergo indivisibilitas lineæ, & puncti sunt eiusdem speciei cum indivisibilitate, quæ est in superficie, ac proinde habent identitatem specificam, & nihilominus talis indivisibilitas lineæ, & puncti non constituit lineam, & punctum in esse vnionis partium profundarum corporis; ergo indivisibilitas profunditatis non est ratio formalis adæquate præcise sumpta constitutiva superficiei in esse vnionis; ergo alia ratio est in superficie propter quam simul cum indivisibilitate superficiei constituitur formaliter in esse vnionis: sed non est alia ratio in superficie, præter indivisibilitatem, nisi divisibilitas lata; ergo divisibilitas lata constituit superficiem in esse vnionis simul cum indivisibilitate; ergo superficies non solum est incompleta in quantum indivisibili, quoad profunditatem: sed etiam in quantum est divisibilis quoad latitudinem.

SECTIO IV.

Vbi secunda ratio principalis pro nostra conclusione ponitur.

Secundo sic probatur principaliter, quia illud quod in aliquo genere rerum absolute, ac simpliciter talium est essentialiter modus complens res in illo genere, non est species completa illius generis: sed linea, & superficies in genere quantitatis, quæ est simpliciter, & absolute res, sunt modi essentialiter constituentes, & complentes quantitatem per vos; ergo non sunt species completae quantitatis; maior est evidens, quia modus est entis ens, & diminutum esse, & inadæquate, ac partialiter constituens rem, cuius est modus: sed quod est entis ens, & diminutum esse inadæquate ac partialiter complens rem simpliciter talem in illo genere est ens incompletum; ergo modus est ens incompletum, &c.

Confirmatur, quia id quod habet totum suum esse in ordine ad complendum aliud completum est incompletum in suo esse: sed omnis modus, qui

K x x x est

est talis in aliquo genere absolute, ac simpliciter rerum ordinatur ad complendam rem absolute, & simpliciter talem illius genere; ergo est incompletum ens.

- 58 Totum hoc à posteriori evidenter demonstratur: ideo unio substantialis in genere substantia, & substantia in illo genere non sunt species completæ substantia, quia sunt modi substantiales complentes substantiam in genere substantia; item inharrentia quantitatis, & qualitatis sunt incompletæ rationes, quia sunt modi in genere quantitatis, & qualitatis, quæ sunt res absolute, ac simpliciter, ac proinde nullo modo possunt esse species completæ quantitatis, & qualitatis; ergo omnis modus complens essentialiter aliquod genus absolute, ac simpliciter rerum non potest esse species completa in illo genere.
- 59 Minor prima, & præcipua sic demonstratur, quia per vos linea, & superficies sunt uniones ex natura sua, linea partium superficiei, & superficies partium corporis: sed omnis unio rerum est modus illarum, quarum unio est, sine ulla controversia apud Doctores, ut videre est in unione essentiali qua constituitur homo in esse compositi, & qua uniantur partes essentielles illius; materia nimirum, & forma, & idem est de unione, seu inharrentia qua unitur accidens subiecto, &c. ergo linea, & superficies per vos sunt modus in genere quantitatis, quæ est res simpliciter, & absolute.
- 60 Dices lineam, & superficiem non esse uniones, quatenus divisibiles sunt: sed potius quatenus sunt indivisibiles, ac proinde sub ratione divisibilitatis sunt res, & sub ratione indivisibilitatis sunt modi.
- 61 Sed contra primo, quia iam late demonstratum manet *seção superiori* lineam, & superficiem non solum ut indivisibiles: sed etiam ut divisibiles esse uniones; ergo sub omni ratione tam indivisibilitatis quam divisibilitatis sunt modi; ergo nullo modo possunt esse res; ac proinde nullo modo possunt esse species completæ quantitatis.
- 62 Secundo contra, quia impossibile est, ut aliqua entitas sit res simpliciter, & absolute quatenus positiva entitas in aliquo genere, ac proinde sit absolute, ac simpliciter species completa in aliquo genere, & solum quatenus distinguitur ab alia specie completa illius generis, & quatenus dicit negationem illius sit modus in illo genere; v. g. impossibile est quod homo, quia est animal rationale sit species completa in genere substantia, & solum ratione distinctionis quam habet ab equo, & ratione negationis equi sit modus in genere substantia; sed per vos linea, & superficies quatenus sunt entia positiva, videlicet longa, & lata sunt species completæ quantitatis; ergo impossibile est, quod ratione indivisibilitatis, per quam superficies distinguitur à corpore, & linea distinguitur à superficie sunt modi quantitatis.
- 63 Quod autem indivisibilitas profunditatis, quæ dicit superficies, sit distinctio superficiei à corpore patet evidenter, quia per vos talis indivisibilitas est negatio profunditatis, aut partium profundarum separabilium in superficie; sed profunditas est corpus: ergo negatio profunditatis in superficie est negatio corporis in ipsa: sed distinctio in sententia Patris Suarez est negatio

vnus respectu alterius, ut v. g. distinctio hominis ab equo nihil aliud est, quam negatio equi existens in homine: sed indivisibilitas superficiei est negatio corporis existens in superficie; ergo est distinctio superficiei à corpore: sed superficies absolute quatenus superficies est, est res, ac species completa in genere quantitatis: ergo quatenus indivisibilis non potest esse modus in illo genere, quia nulla entitas potest esse simul res, & modus in aliquo genere, quia modus est ita actualis affectio rei, ut non possit etiam per divinam potentiam existere extra rem, cui coniungitur, res autem est illa, quæ potest existere extra rem cui coniungitur: sed non posse existere extra rem cui coniungitur, & posse existere extra illam sunt prædicata ita opposita simpliciter contradictorie, ut non possint eidem entitati realiter convenire, ac proinde non ostenditur ab adversarijs aliquod exemplum in aliquo genere absolute rerum extra casum de quo disputamus, quod demonstrat, aut indicet aliquam rem quæ simul sit species completa ac simpliciter res in aliquo genere, & modus incompletus in eodem genere; ergo si hoc est impossibile, etiam erit impossibile quod eadem entitas superficiei sit in genere quantitatis species completa, & res simpliciter, & in eodem genere modus, & incompleta entitas simpliciter.

Urgetur, quia aliud munus exercet superficies in sententia adversariorum, (ita ut præter hoc, & præter munus unionis nullum aliud munus exerceat) videlicet munus termini, superficies enim aut vnit partes corporis, aut terminat ultimo illas; sed ultimus terminus in aliquo genere rerum non potest esse species completa in illo genere: ergo superficies in genere quantitatis non est species completa; maior est ipsa sententia adversariorum, & consequentia est legitima supposita maiori, & minori; minor patet evidenter; ideo supposititas in genere substantia non est species completa substantia, quia est ultimus terminus in genere substantia completa; ergo ultimus terminus in aliquo genere non est species completa in illo genere; & ideo etiam in vestra sententia ultimum punctum seu indivisibile terminans lineam non est species completa in genere quantitatis, quia est ultimus terminus in illo genere, & idem est de mutato esse respectu motus, & ratio à priori est, quia ultimus terminus ordinatur ad complendam rem, non ut tota essentia rei completa: sed ut pars, & conceptus inadæquatus illius: sed conceptus inadæquatus, & pars ordinata ad complendum non est species completa; ergo ultimus terminus in aliquo genere non est species completa; sed superficies est ultimus terminus quantitatis completa corporis nimirum: ergo superficies non est species completa quantitatis.

SECTIO V.

Vbi tertia ratio pro nostra conclusione proponitur.

Tertio sic argumentor principaliter, species completa in vno genere non potest deperdere intrinsece essentialiter ab alia specie completa illius generis; sed corpus est species completa